

Anvisningar vid krav på ekonomisk ersättning för förkommen eller skadad digital enhet

Skolan och utbildningen ska vara avgiftsfri. Detta innebär att skolan inte får ta ut avgifter i samband med att skolan lånar ut digitala enheter¹ till eleverna. Skolan kan inte heller kräva att eleven eller vårdnadshavaren ingår ett avtal om ekonomiska förpliktelser.

Om utlånat material har förkommit eller blivit skadat har skolan dock i vissa fall rätt att begära ersättning enligt skadeståndsrättsliga principer. Syftet med dessa anvisningar är att beskriva när detta är möjligt och hur sådana skadeståndsanspråk ska gå till. Vem som får fatta beslut i dessa ersättningsärenden framgår av delegationsordningen.

Skolan ska säkerställa att elev respektive vårdnadshavare informeras om vad som gäller i samband med lån av digital enhet och om deras ansvar att ta hand om enheten. Skyldigheten att ha kontroll över en lånad digital enhet och att återlämna den i godtagbart skick ökar med elevens ålder. Yngre elever kan inte förväntas ta hand om och upprätthålla kontroll över lånat material i samma utsträckning som äldre elever.

Register över de elever som lånat en digital enhet omfattas av dataskyddsförordningen (GDPR) och offentlighets- och sekretesslagen (OSL). Vid påminnelser avseende biblioteksmedier ska elevens personliga integritet och bibliotekssekretessen respekteras.

¹ Med digital enhet menas dator och surfplatta med tillbehör. Även andra digitala lärvärtyg kan omfattas. Anvisningarna omfattar inte förlust eller skador på privata enheter som används i undervisningen.

Enskild bedömning nödvändig

- Elever som uppsåtligen eller av vårdslöshet orsakat skada på en digital enhet kan i enlighet med skadeståndslagen vara skyldiga att ersätta skadan. 'Skada' omfattar även förlust av enhet.
- För skadeståndsansvar krävs ett orsakssamband mellan handlingen och skadan. Rena olyckshändelser faller utanför ersättningsskyldigheten.
- För att avgöra om skadeståndsansvar föreligger ska skolan i varje enskilt ärende genomföra en utredning och dokumentera händelseförloppet som lett fram till skadan samt skadan i sig.
- Skolan behöver kunna visa att eleven uppsåtligen eller av vårdslöshet orsakat skada på den lånade digitala enheten.
- En dialog mellan skola och elev samt vårdnadshavare till elev under 18 år ska alltid ingå i skolans utredning.
- I utredningen ska 'barnets bästa', elevens ålder och utveckling samt övriga omständigheter beaktas.

Vid utlån

- Skolan bör försäkra sig om att elev respektive vårdnadshavare har tagit del av de villkor som gäller vid lån av digital enhet. Detta sker med fördel med hjälp av en skriftlig försäkran i samband med undertecknande av kvittens.²
- Skolan ska säkerställa att alla elever har tillgång till en digital enhet om detta är en förutsättning för att ta del av undervisningen. Detta gäller även under den tid som skolan utreder eventuellt skadeståndsansvar.
- Utkrävande av skadeståndsansvar förutsätter ett pålitligt utlånings- och återlämningsförfarande.

Vid krav om ersättning

- En begäran om skadestånd kan endast ställas till vårdnadshavare eller elev över 18 år.
- Skolan ska ge elev/vårdnadshavare en skriftlig redogörelse för grunderna till skadeståndskravet.
- Ersättning kan begäras dels för nyanskaffning, dels för lagning av digital enhet.
- Ersättningsbeloppet ska inte överstiga den digitala enhetens faktiska värde vid skadetillfället. Schablonbelopp kan inte tillämpas. Vid en bedömning av värdet ska hänsyn tas till den digitala enhetens ålder, skick vid utlåningstillfället och förväntad livslängd.

² Se dokumentmall på intranätet.

- Ekonomisk ersättning kan ske genom:
 - Inbetalning till förvaltningens pg-konto, exempelvis via Swish företag.³
 - Faktura via serviceförvaltningen.
- Lägsta belopp för fakturering framgår av stadens tillämpningsanvisning Regler fakturering, krav och inkasso.⁴ Belopp som är så låga att kostnaden för fakturering bedöms överstiga intäkten bör i normalfallet inte faktureras.
- Skolan ska inte ta ut någon administrativ avgift i samband med ersättningsbegäran.
- Om elev/vårdnadshavare bestrider faktura ska kontakt tas med ekonomienheten inom utbildningsförvaltningen. Anstånd ska läggas på fakturan under ytterligare utredning.
- Juridiska avdelningen vid stadsledningskontoret kan ge råd i ärendet och vid behov anlitas av ekonomienheten inom utbildningsförvaltningen, som ombud vid civilrättslig process i domstol.
- Vem som får besluta att avstå från eller avbryta indrivning och inkasso framgår av delegationsordningen.

Denna anvisning kompletteras av en mall till kvittensblankett framtagen för att signeras av elev, vårdnadshavare respektive myndig elev. Denna mall och annat kompletterande stödmaterial för administrativ hantering återfinns på stadens intranät.

³ Se information om betalningar via Swish på intranätet.

⁴ Stadsledningskontoret, Tillämpningsanvisning, dnr 2019/10.